Anno 1751.

In Benedictione Rosæ aureæ preces recitantur, ac præter muscum, & balsamum, adhibetur aqua benedicta, & incensum.

§. 18. Illud postremo observandum restat, quod pertinet ad Rosæ aureæ Benedictionem. Hæc autem in præcitato Opere de Sacris Cæremonis Marcelli nomine inscripto exacte descripta habetur, ubi *lib.* 1. *ad tit. de Benedictione Rosæ*, indicatam superius Orationem refert, qnæ in benedicenda Rosa adhibetur, & exponit; Rosam ipsam balsamo inungi, ac muscum contritum super eamdem imponi; qui muscus in Ecclesia Græca etiam hodie in usu est, cum sit una ex illis speciebus, ex quibus sacra Unctio, sive Chrisma conficitur, quemadmodum in Euchologio Græcorum *pag.* 508., tum apud Goar *super eodem Euchologio pag.* 516., & apud Isaac Haberti *in Pontificali Græcorum pag.* 699., & *pag.* 714. videre est; super hæc omnia demum aquam benedictam aspergi, atque incensum adoleri subjungit; quæ etiam ab eodem *lib.* 2. *cap.* 37. refertur.

Pont. A. XI.

Nella Benedizione della Rosa d'oro si recitano preghiere, e oltre il muschio, o il balsamo, si fa uso dell'acqua benedetta e dell'incenso.

§. 18. Resta l'ultimo punto, che è quello della Benedizione. Viene la funzione esattamente descritta nell'Opera delle Sacre Cerimonie già di sopra citata, attribuita a Cristoforo Marcello, ove *al lib.* 1. *al tit. de Benedictione Rosæ* riferisce l'Orazione di sopra accennata, con cui si benedice la Rosa d'oro espone, che si unge la Rosa col balsamo; che sopra vi si pone il muschio tritato, del qual muschio ancora si serve la Chiesa Greca, essendo il muschio una di quelle specie, le quali si compongono il sacro unguento, o crisma, come si vede nell'Eucologio de' Greci *pag.* 508., nel Goar *sopra il detto Eucologio pag.* 516., ed in Isaac Haberti *nel Pontificale de' Greci pag.* 699. & *pag.* 714., e che finalmente il tutto si asperge coll' acqua benedetta, e s'incensa; e lo stesso vien pure da esso riferito *al lib.* 2. *cap.* 37.

Non ejusdem ætatis est Benedictio Rosæ aureæ, ac ipsius institutio.

§. 10. Permulti sunt, qui falso existimant, institutionem ritus Rosæ aureæ, atque ipsius benedictionem, uno, eodemque tempore ortum habuisse. Quod quidem nulla ratione sustineri posse ex eo patet, quod in Romanis Ordinibus, qui a prædicto Joanne Mabillonio *tom.* 2. *Musæi Italici* editi sunt, quorum aliqui ante, alii post decimum tertium sæculum conscripti fuerunt, de Rosa quidem aurea, de balsamo, & musco sermo sit; verum nulla omnino mentio mentio de Benedictione in ipsis habeatur. Edmundus Martene *in supracitato cap.* 18. *num.* 17. Ponrificem Innocentium IV., qui *anno* 1243. ad Summum Pontificatum evectus fuit, Benedictionis hujusce auctorem facit, ea nixus ratione, quod in ejusdem Pontificis Vita verba hæc legantur: *Primus Rosam auream solemni cæremonia, ac ritu benedixit, eamque Canonicis Sancti Justi hospitibus suis Lugduni dono dedit*. Verum Pagius *in Breviario Romanorum Pontificum tom.* 3. *in Vita Innocentii IV. ad n.* 28. de fide Auctoris illius Vitæ vehementer dubitat, cum in Ordine Romano Petri Amelii, qui Sacrista fuit Urbani V. *anno* 1362. in Pontificem electi, nulla Benestictionis mentio facta reperiatur.

Il tempo dell' istituzione della Rosa d'oro non è il medesimo della Benedizione.

§. 19. Molti sono in errore, credendo esser nata nello stesso tempo l'istituzione del rito, e la benedizione; ma ciò non ha sussistenza, essendovi gli Ordini Romani, stampati dal Padre Mabillon, come abbiamo detto, *nel tom.* 2. *del suo Museo Italico*, fatti e prima e dopo il secolo decimo terzo, ne' quali si parla della Rosa d'oro, e del balsamo, e del muschio, ma nè punto, nè poco si parla dela Benedizione. Il Martene *nel sopracitato cap.* 19. *num.* 17. fa autore di questa Benedizione il Pontefice Innocenzo IV., che ascese al Sommo Pontificato *l'anno* 1243. fondatosi su la Vita dello stesso Pontefice, in cui si legge: *Primus Rosam auream solemni cæremonia, ac ritu benedixit, eamque Canonicis Sancti Justi hospitibus suis Lugduni dono dedit*. Ma il Pagi *nel Breviario Romanorum Pontificum al tom.* 3. *nella Vita d'Innocenzo IV. al n.* 28. gravemente dubita della fede dell' Autore, non ritrovandosi fatta memoria della Benedizione nell' Ordine Romano di Pietro Amelio, che fu Sagrista d'Urbano V. eletto Papa *nel* 1362.

Hujusmodi Benedictio circa Sæculum XV. probabiliter inventa.

§. 20. Quare verisimile admodum est, Benedictionis ritum subsequentis Sæculi initio fuisse introductum. Extat Pontificis Iulii II. Epistola *in Tomo* 13. Conciliorum editionis superius citatæ, quam ille ad Guilielmum Cantuariensem Episcopum conscribit, dum eidem Rosam auream Henrico VIII. Angliæ Regi dono exhibendam transmitteret, qui Rex deplorabilis postea schismatis auctor fuit: *Mittimus nunc ad eum Rosam auream Sancto Chrismate delibutam, & odorifero musco aspersam, nostrisque manibus de more Romanorum Pontificum benedictam*. Leonis X. etiam Breve apud Cartharium habetur, quod ab eodem Pontifice ad Saxoniæ Ducem cum Rosæ aureæ munere missum fuit. *Sacratissimam auream Rosam quarta Dominica Sanctæ Quadragesimæ a Nobis Chrismate Sancto delibutam, odoriferoque musco aspersam, cum Benedictione Apostolica, ut vetus est consuetudo, aliisque Sacris adbibitis Cæremoniis consecratam*. Quibus quidem verbis, cum claram ab hisce Pontificibus, expressamque Benedictionis Rosæ, sicut ea hodie peragi solet, mentionem fieri, ac de eadem tamquam de veteri consuetudine ipsos loqui deprehendamus, non incongruum videtur statuere, ejusdem Benedictionis usum tempore nuper indicato introductum fuisse, ab aliquo scilicet Pontificum Seculi illius, quod Julii II. ac Leonis X. tempora antecessit; ad quam instituendam ea de causa adducti sint, ut ipsa Sacra Cæremonia sanctior adhuc, atque augustior redderetur: *Omnis Creatura Dei bona est, & nihil rejiciendum, quod cum gratiarum actione præcipitur: sanctificatur enim per Verbum Dei, & Orationem*: verba sunt Apostoli *in prima ad Timotheum cap.* 4. quibus verbis nostri Theologi utuntur, ut omem quidem Creaturam & bonam, & mundam esse comprobent. Quemadmodum vero, si fieri posset ut aliqua immunda foret, ea signo Crucis, & oratione sanctificari posset; multo potiori ratione aliæ res bonæ eodem signo Crucis, Oratione, ac Benedictione meliores possunt, & sanctiores evadere. Qua de re Cardinalem Bellarminum *de Cultu Sanctorum lib.* 3. *cap.* 7. *in tom.* 2. *suarum Controversiarum* videre est. Iisdem etiam vestigiis insistens prædictus Joseph Cata-

Essa probabilmente fu introdotta circa il secolo XV.

§. 20. E però è molto verisimile, che nel principio del secolo susseguente il rito della Benedizione fosse introdotto. Nel *tom.* 12. de' Concilj dell' edizione di sopra citata *alla pag.* 1480. è registrata la Lettera del Pontefice Giulio II. scritta a Guglielmo Arcivescovo di Cantorbery, a cui manda la Rosa d'oro da presentarsi ad Arigo VIII. Re d'Inghilterra, che fu poi il deplorabile autore dello scisma: *Mittimus nunc ad eum Rosam auream Sancto Chrismate delibutam, & odorifero musco aspersam, nostrisque manibus, de more Romanorum Pontificum, benedictam*. Appresso il Cartari si ritrova pure un Breve di Leone X., che accompagna la trasmissione della Rosa d'oro al Duca di Sassonia: *Sacratissima auream Rosam quarta Dominica Sanctæ Quadragesimæ a Nobis Chrismate Sancto delibutam, odoriferoque musco aspersam, cum Benedictione Apostolica, ut vetus est consuetudo, aliisque Sacris adhibitis Cæremoniis consecratam*. Fanno quelli Pontefici menzione chiara, e netta della Benedizione, come oggi si fa; ne parlano come d'una consuetudine antica; e però non sembra improbabile il dire, esser' essa stata introdotta nel tempo poc'anzi accennato, da qualcuno de' Pontefici del precedente secolo avanti Giulio II., e Leone X., che s'inducessero a farla, per rendere sempre più augusta, e divota la sacra funzione: *Omnis Creatura Dei bona est, & nihil rejiciendum, quod cum gratiarum actione percipitur; sanctificatur enim per Verbum Dei, & Orationem*: sono parole di S. Paolo *nella prima a Timoteo al cap.* 4. delle quali si servono i nostri Teologi per comprovare, che ogni creatura è buona, e monda, e che, se mai per impossibile ve ne fosse qualcheduna immonda, siccome questa può essere santificata col segno della Croce, e coll' Orazione, con molto maggior ragione le altre cose buone possono diventare migliori, e più sante, col segno pure della Croce, coll' Orazione, e Benedizione. Vedasi il Cardinale Bellarmino *de Cultu Sanctorum al lib.* 3. *cap.* 7. *nel tom.* 2. *delle sue Controversie*. Il Catalano *nel luogo citato al §.* 3. *n.* 1. *e seg.* cammina sulle stesse pedate, accenando, che il balsamo, ed il muschio sono coevi all'istituzione del rito

Pont. A. XI.

Catalanus *loco citato §.* 3. *num.* 1. balsamum quidem, & muscum Ritus Rosæ aureæ institutioni coæva esse indicat; verum Benedictionem, in qua & preces adhibentur, & aquæ benedictæ aspersio fit, atque incensum adoletur, recentiorem esse affirmat, atque ad illud tempus referendam, quod a Nobis paulo pridem indicatum est.

Quo animi affectu mittatur a Pontifice munus, quoque sit excipiendum.

§. 21. Hæc igitur, Dilecti Filii, sunt, quæ Nos in hac Epistola exponere Vobis opportunum existimavimus, non quidem, ut eruditionem ostentaremus; sed ut muneris hujus, quod Vobis mittimus, præstantia magis innotesceret. Etenim, ut Prędecessoris Nostri Pontificis Callisti III. verbis utamur: *Non muneris æstimanda est quantitas, sed altioris significationis qualitas interpretanda*, ut habetur in Epistola, quam is ad Carolum Galliarum Regem conscripsit, cum Rosę aureę munus ad eumdem transmisit, quęque a Raynaldo in Annalibus *ad annum Christi* 1457. *num.* 52. refertur. Idem etiam Vos munus, (ut cum Callisto ipso pergamus) tanquam sinceri affectus Nostri pignus; ac monumentum habere: *En igitur accipe pignus, ac monumentum nostri amoris*; & adjungit: *Rosam hanc lætissimo corde suscipe; nec te auri fulgor, sed contemplatio Diviniæ significationis teneat*. Postquam vero indicata superius hujusce ritus mysteria exposuit, ita concludit: *Utinam Divinus odor penetret in tuos sensus Charissime Fili*. Hos itaque Callisti Prędecessoris Nostri pios, & plenos amoris erga Galliarum Regem sensus Nos adoptamus, ac pro nostris hic ponimus, dum Rosam auream a Nobis benedictam ad Vos transmittimus, ac dum postremo Vobis, & reliquis dilectis Filiis Concivibus Nostris, Apostolicam Benedictionem impertimur.

Dat. die 24. Martii 1751.

Datum Romę apud Sanctam Mariam Majorem dię XXIV. Martii MDCCLI. Pontificatus Nostri Anno Undecimo.

Anno 1751.

rito della Rosa d'oro; ma essere più recente la Benedizione, che di essa si fa colle preci, coll' aspersione dell'acqua santa, e coll' incenso, riferendo tutta questa Benedizione al tempo poc'anzi da Noi accennato.

Con quale affetto dal pontefice trasmettaci questo dono, e con qual debba riceversi.

§. 21. Ed eccovi, o Diletti Figli, quanto abbiamo creduto d'esporvi in questa nostra Lettera, non per far pompa d'erudizione, ma acciò sappiate, e siate ben' intesi del pregio del Nostro regalo: *Non muneris æstimanda est quantitas, sed altioris significationis qualitas interpretanda*, sono parole del nostro Predecessore Calisto III. nella sua Lettera scritta a Carlo Re di Francia, quando gli mandò il regalo della Rosa d'oro; qual Lettera è registrata dal Rainaldi *negli Annali all' anno di Cristo* 1457. *num.* 52. Ricevete il regalo come pegno del Nostro sincero affetto: *En igitur accipe pignus & monumentum nostri amoris*, prosiegue Callisto ed aggiugne: *Rosam hanc lætissimo corde suscipe, nec te auri fulgor, sed contemplatio Divinæ significationis teneat*. E dopo avere esposti i misterj già di sopra accennati di questo rito conchiude: *Utinam Divinus odor penetret in tuos sensus, Charissime Filii*. Questi amorosi, e pii sentimenti del Pontefice Calisto verso il Re di Francia, sono ben volentieri adottati da Noi, e fatti Nostri, trasmettendovi la Rosa d'oro da Noi benedetta: terminando col dare a Voi, ed a tutti gli altri amati Nostri Concittadini, l'Apostolica Benedizione.

Dat. il di 24. Marzo 1751.

Datum Romę apud Sanctam Mariam Majorem die XXIV. Marrii MDCCLI. Pontificatus Nostri Anno Undecimo.

XLIII. LATINI RITUS

Presbyteris in Russia Polonica degentibus permittitur in Ruthenorum Unitorum Ecclesiis, deficientibus Lapideis Altaribus seu Tabulis consecratis, & Calicibus aureis sive argenteis, Missarum Sacrificia super eorumdem Ruthenorum Antimensiis, & cum Calicibus e stanno celebrare.

BENEDICTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Ad futuram rei memoriam.

Proœmium.

IMPOSITO Nobis Apostolicę servitotis officio convenit, universę Christi Familię toto Terarum Orbe difusę necessiratibus animum diligenter intendere, maxime vero fidelium Ecclesię Ministrorum in remotis Regionibus pro animarum salute laborantium preces benigne suscipere, eorumque opportuno levamini, ac spirituali consolationi, etiam per congruæ dispensationis Indulta prout rerum, locorum, & temporum rationes, ac veneranda majorum nostrorum exempla suadent, consulere, & providere.

Missionariorum preces delatæ ad Congreg. de Propagan. Fide.

§. 1. Sane dudum Dilecti Filii Presbyteri Latini Ritus Apostolicas Missiones per Russiam Polonicam exercentes Congregationis Venerabilium Fratrum Nostrorum Sanctę Romanę Ecclesię Cardinalium negotiis Propagandę Fidei prępositorum exponi curarunt, quod quum in tota Russia, ac potissimum in Montibus Pol-Kucię, in Podolia, in vastissimis Ukrainę Regionibus, & in universa fere Russia Alba nuncupata, frequentes quidem sint Ruthenorum Unitorum Ecclesię, rarissimę vero Latini Ritus; cumque ipsi pro Missarum celebratione Lapideas Sacratas Tabulas, & Calices aureos, vel argenteos, per longa & difficilia itinera, sine gravi incommodo, & sine periculo confringendi easdem Tabulas, & Calices, secum referre non valeant; idcirco, nisi facultas ipsis concedetur celebrandi Sacrosanctum Missę Sacrificium super dictorum Ruthenorum Antimensiis, ut vocant, & Calices eorumdem e stanno, ut moris apud illos est, confectos adhibendi, necesse ipsis erit ab ejusdem Sacrificii celebratione plerumque abstinere: multique preterea Latini Ritus Fideles, qui ab Ecclesiis ejusdem Ritus longe degunt, Sacerdotis Latini pręsentia, a quo Sacra Mysteria peragantur, eisque distribuantur, omnino carebunt; prout reipsa sępe, gravissimo cum animarum detrimento, per plures annos carere dignoscuntur. Proindeque demissis precibus postolarunt, ut sibi concedererur hujusmodi facultas, Sacrosanctum nempe Missę Sacrificium, etiam sine Lapidea Sacrata Tabula, celebrandi super Antimensiis Ruthenorum Unitorum, atque in Missarum celebratione, eorumdem Ruthenorum stanneos Calices adhibendi.

Remittitur ad Congr. S. Officii, ibique examinantur.

§. 2. Cum autem hujusmodi Missionariorum preces, a dicta Cardinalium Congregatione Propagandę Fidei negotiis prępostita alterius Congregationis Venerabilium quoque Fratrum nostrorum ejusdem S. R. E. Cardinalium adversus Hereticam pravitatem Generalium Inquisitorum, examini & judicio, de more, remissę fuerint; & consequenter de iis actum fuerit in Confessu coram Nobis habito die XXII. Januarii elapsi Anni MDCCL., Nos tunc, ut ad generale Rescriptum super his edendum mature procederemus, quidquid olim in hac materia ab hac eadem Apostolica Sede decretum fuisset, in unum colligi jussimus; ac preterea Venerabili Fratri Episcopo Zenopolitano, qui tunc opportune in Curia pręsens aderat, quique & antea diu in Polonici Regni Ditionibus, atque in Ecclabasticis Catholicorum Latinorum, Gręcorumque Unitorum negotiis, Apostolicę Sedi egregiam operam navando, versatus fuerat; & deinde ad easdem Regiones, & ad eosdem labores laudabiliter prosequendos, non obstantibus itinerum difficultatibus expensisque, redire non dubitavit, mandavimus, ut Nos super expositorum veritate instructos redderet, suamque Nobis sententiam super hujusmodi postulotis, tam voce, quam scripto, aperiret. Nunc vero, exhibitis Nobis pręcedentium Decretorum monumentis, iisque per Nos accurate perpensis; atque omnibus, quę in dictis precibus narrata fuerant, pręfati Episcopi Zenopolitani testimonio comprobatis; quum is prę-

Exquiritur Testimonium & Votum Episcopi Zenopel. tunc in Curia præsentis, quem Pont. laudat.

terea Nobis retulit, complures esse in iis Regionibus Presbyteros Latini Ritus, & quidem Deum timentes, qui in supradictis necessitatibus constituti, minime dabitant super Antimensiis Grecorum Uni-

Is Expositorum veritatem estatur, & Precibus annuendum suadet.

ANNO 1751. Unitorum absque Lapidea Tabula Missarum Sacra facere; ejusdemque consilium fuerit, quod sicuti Græcorum Unitorum Presbyteri, quoties id rerum opportunitas suadet, propriis Antimensiis relictis, Misarum Sacrificia offerunt super Lapideis Latinorum Tabulis: ita, ad constitutam feliciter Unionem magis; magisque stabiliendam non parum conduceret, Latinis Presbyteris liberam facultatem concedere, ut, ubi necessitas sic exigere dignoscatur, deficiente nimirum Lapidea Altaris Tabula, Missas celebrare valeant super eorumdem Græcorum Unitorum Antimensiis; his omnibus attente perpensis, in hac denique sententiam devenimus, sit prædictis Sacerdotibus Latini Ritus in Russia-Polonica degentibus permitteremus in Ruthenorum Unitorum Ecclesiis, deficientidus Lapideis Tabulis de more consecratis, & Calicibus aureis, sive argenteis, Missarum Sacrificia super eorumdem Ruthenorum Antimensiis, & cum Calicibus e stanno, qui apud illos in usu sunt, sine ullo conscientiæ scrupulo, celebrare.

Pontifex annuit.

§. 3. Porro, quod attinet ad Calices stanneos, omissis iis, quæ repeti possent ex priorum Ecclesiæ sæculorum memorie, quum scilicet & ligneí, & vitrei Calices in Altaris ministerio adhibebantur, ut ostensum a Nobis est in tractatu *de Sacrificio Missæ sess.* 1. *§.* 26. *& seq. Latinæ Editionis Patavinæ*: nullum generale Decretum proferri potest, quo vel hodie vetitum sit hujusmodi Calicibus e stanno confectis in Missa uti, si Ecclesiarum, vel Sacerdotum paupertas tanta sit, ut majoris pretii vasa comparari nequeant, quin immo *in Can. Ut Calix, de Consecrat. distinct.* 1. hæc expressa verba leguntur: *Si quis autem tam pauper est, saltem vel stanneum Calicem habeat*. Et quidem ad comprobandam asserendamque hujusmodi Ecclesiæ Indulgentiam plura leguntur apud Sanctum Thomam 3. *part. quæst.* 83. *art.* 3. *ad sextum*, aliosque Scriptores de hoc disciplinæ capite agentes: Quart. *ad Rubricas Missalis part.* 2. *tit.* 1. *sect.* 1. *dub.* 1. *§. Colligitur*, Pasqualig. *de Sacrificio Novæ Legis com.* 2. *quæst.* 764. *& quæst.* 765., Bifs. *Hæurgia Sacra in verb. Calix §.* 1.

Calices stanneí nulla Ecclesiæ lege prohibiti sunt; immo certis in casibus expresse permissi.

Missæ apud Latinos celebrari nequeunt, nisi super consecrato Altari lapideo, vel fixo, vel portatili.

§. 4. Quod vero spectat ad alteram optati Indulti partem, satis quidem constat in Ecclesia Latina nequaquam celebrari posse Incruentem Missę Sacrificium, nisi super Altari, quod vel totum rite consecratum fuerit, vel saltem superimpositum haberi consecratum Lapidem, & qui *Tabula Altaris* nuncupatur; qua etiam de re egimus in dicto Tractatu *de Sacrificio Missæ cit. sect.* 1. *§.* 2. *& seq.* In Græca autem Ecclesia hujusmodi Sacrati Lapides minime sunt in usu; sed ibi a pluribus jam sęculis in more positum est, ut, ubi Altare solemni consecratione totum dedicatum non fuerit, loco Lapideę hujusmodi Tabulę, super Altaris Mensa aptetur Linteum quoddam Episcopali benedictione consecratum, in cujus angulis Sanctorum Reliquię reconditę sunt, quodque vocatur *Antimensione*, & super ipso Sacra Mysteria conficiantur; ut apud Auctores de Rebus Liturgicis tractantes videre licet, Goar. *in notis ad Encholog. pag.* 521. *Venetæ Editionis*, Christianus Lupus *in Synodos General. & Provincial. in differt. de S. Leonis IX. allis cap.* 13. *Bruxellen. Editionis part.* 3., Renaudot *in Collectione Liturgiarum Oriental. tom.* 1. *pag.* 182. *Edit. Parisien.*, Magistris *notitia vocabular. Ecclesiasticor. in verba*, *Antimensia*, Card. Bona *Rer. Liturgicar. lib.* 1. *cap.* 20. *§.* 2. ejusque Comentator Robert. Sala *tom.* 2. *pag.* 70. *num.* 4. *Taurinen. Editionis*.

Græci celebrant etiam super Linteo consecrato quod vocant Antimension.

Horum consuetudo non improbatur.

§. 5. Quum vero nunquam Ecclesiæ Latinę mens fuerit, ut Gręcorum Ritus destrueret; quin potius eorum semper conservationi, quantum fas esset, nec non eorumdem apud Gręcos Fideles observantię prospexerit; nunquam proinde Missarum celebrationem, quę super hujusmodi Antimensiis a Gręcis Catholicis fit, improbavit: sed eam, & quidem non in partibus Orientis dumtaxat, verum etiam inter Italo-Gręcos, permitti expresse declaravit; ut videre licet tum in Institutione per fel. rec. Prędecessorem nostrum Clementem Papam VIII. edita, tum in nostra Constitutione, quę incipit: *Etsi Pastoralis*, *Bullarii nostri tom.* 1. *Constit.* 57. *§.* 6. *num.* 17.

Sed ea prohibetur Latinis, ubi Italo Gręci sunt, Latini quoque frequentes habitent, atque ibidem tam unius, quam alterius Ritus Ecclesię adsint, ita ut absque ullo impedimento; & sine gravi incommodo unusquisque Presbyter proprii Ritus Ecclesiam adire valeat; nulla sane causa est, ob quam Latinis earum partium Presbyteris permitti debeat, contra constantem Ecclesię Latinę disciplinam, sine Sacrata Altaris Lapidea Tabula Missas celebrare, easque super Gręcorum Antimensiis offerre; quod ipsis proinde in citata nostra Constitutione veritum fuit, *eodem §.* 6. *num.* 19.

Pont. A. XI. non desunt Ecclesiæ Latini Ritus, & Altaria Lapidea.

§. 7. Sed aliter se res habent, ubi de Regionibus agitur, in quibus Latini Presbyteri ab Ecclesiis Latini Ritus longe degentes, quum Sacratas Lapideas Tabulas per longa itinera sine gravi incommodo & sine periculo eas confringendi, secum deferre nequeant, vel Missę celebrationem penitus omittere, & sic Latinos Fideles sine Sacrificio proprii Ritus, & sine Mysteriorum participatione relinquere, vel eam super Gręcorum Antimensiis peragere compelluntur. In hujusmodi rerum circumstantiis, Apostolicę Sedis provida indulgentia jamdudum enitnit, quum scilicet anno MDCII. ad supplicationem tunc existentiis Episcopi Vilnensis, prędictę Cardinalium Inquisitorum Generalium Congregationi hac de re exhibitam, ipso etiam Prędecessore nostro Clemento Papa VIII. approbante, rescriptum fuit: *Sacerdotes Rutheni non Schismatici, in Ecclesiis Catholicorum Ritus Latini, Altaribus, Calicibus, & Vestibus Sacris eorumdem Catholicorum uti, & Missam celebrare possint, in casu necessitatis, ac etiam solum devotionis causa, dummodo Ritu Rutheno celebrent. Et e contra Sacerdotes Ritus Latini in Ecclesiis Ruthenorum non Schismaticorum, Altaribus, & Calicibus, ac Vestibus Sacris uti, & Missam celebrare valeant, Ritus tamen Latino. Et prædicta serventur seeluso omni scandalo, & de licentia Prælatorum, & Rectorum ipsarum Ecclesiarum*.

Peculiares tamen necessitates Locorum de quibus agitur, dispensationem concedendam suadent.

Similis Indulti exemplum datum est an. 1602. pro Diœcesi Vilnensi.

§. 8. Nos igitur, premissę necessitatis intuitu, atque etiam hujusmodi Decreti consideratione adducti, presentium litterarum tenore, atque ex certa scientia, & Apostolicę auctoritatis plenitudine, salvis prefati Clementis VIII., nostrisque super Ritibus Italo Gręcorum editis Constitutionibus, & Ordinationibus, non modo relatum superius Decretum approbamus, & confirmamus; verum etiam prefatis omnibus Missionariis, aliisque Sacerdotibus Latinis in tota Russia Polonica nunc & pro tempore commorantibus, ut ipsi, & eorum quilibet, in Ecclesiis Ruthenorum Unitorum, deficientibus Lapideis Altarium Tabulis rite consecratis, super Sacris eorumdem Ruthenorum Antimensiis Missarum Sacrificia celebrare, atque etiam, ut supra dictum est, in hujusmodi celebratione eorumdem Calicibus staneis uti libere, & licite possint, & valeant, concedimus, & indulgemus. Non obstantibus quibusvis Apostolicis, seu Generalium, aut Provincialium, vel Synodalium Concliorum contrariis Constitutionibus, & Ordinationibus, sive Locorum, Personarum, aut Ordinum Statutis, ritibus, Usibus, & Consuetudinibus etiam immemorabilibus, cæterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Pontifex indulsum illud confirmat, & reliquis Presbyteris Latinis in Russia Polonica degentibus indulger juxta petita.

Contrariis derogat.

§. 9. Volumus autem, sicut in premisso Decreto expresse cautum reperitur, ut dicti Missionarii, & Sacerdotes Latini, etiam quum eos, vigore præsentis concessionibus, super Ruthenorum Unitorum Antimensiis Missam celebrare contigerit, Latino semper Ritu eacem celebrare teneantur; firma nimirum, & in suo robore permanente Apostolica Constitutione a fel. rec. Prędecessore quoque Nostro Sancto Pio Papa V. edita quæ incipit: *Providentia Romani Pontificis*, *constitut.* 12. *tom.* 2. *Bullar. Rom. Edition. Luxemburg.*, per quam omnes facultates, & Indulta, tam Gręcis, ut Missas, & Divina Officia Latino ritu celebrare possent, quam etiam Latinis concessa, ut eadem Gręco Ritu peragere valerent, revocata, atque perpetuo sublata fuerunt; quamque Nos etiam earumdem præsentium tenore, quathnus opus sit, dictaque auctoritate, confirmamus, & innovamus.

Proprium tamen Ritum ab unoquoque Sacerdote servandum decernit juxta Constitut. §. Pii V.

Nec hujusmodi Indulto locum esse vult in Ecclesiis, aut Oratoriis Latinis.

§. 10. Volumus insuper, ut iidem presenti Indulto celebrandi super Gręcorum Antimensiis, in prędictorum Ruthenorum Ecclesiis dumtaxat (quemadmodum etiam in premisso Decreto legitur uti,

PONT. A. XI. uti, & gaudere possint; si vero eosdem in aliqua Latina Ecclesia, seu in domesticis Latinorum Oratoriis, quæ forsan auctoritate Apostolica in hujusmodi Latinorum privatis Domibus, cum licentia celebrari faciendi, quæ adhuc vigeat, erecta fuerint, Sacrosanctum Sacrificium offerre contigerit, illud vel super Altari consecrato, vel super Lapidea pariter consecrata Tabula, quæ etiam *Altare portatile* appellatur, non autem super Antimensiis hujusmodi, celebrare omnino debent.

Transumptis fidem haberi jubet.

§. 11. Volumus denique, ut præsentium litterarum exempla, etiam impressa, publici Notarii subscriptione, & Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ Sigillo munita, eamdem omnino, ac ipsæ præsentes, ubicumque opus fuerit, fidem, & auctoritatem obtineant.

Sanctio.

§. 19. Nulli ergo hominum liceat paginam hanc Nostræ Concessionis, Indulti, Statuti, Decreti, & Voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Dat. die 29. Martii 1751.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Domini MDCCLI. IV. Kalendas Aprilis, Pontificatus Nostri Anno Undecimo.

D. Card. Passioneus.
J. Datarius.
VISA DE CURIA.
J. C. Boschi.
J. B. Eugenius.
Registrata in Secretaria Brevium.

XLIV. GRÆCI RITUS

Observantia, & Linguæ Græcæ studium Monachis Ordinis Sancti Basilii injungitur, & commendatur.

Dilectis Filiis, Abbatibus, Prioribus, & Vocalibus Ordinis Sancti Basilii Magni ad Capitulum Generale convocatis,

BENEDICTUS PAPA XIV.

Dilecti Filii, Salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Proœmium.

ETSI persuasum habemus, præclari Ordinis vestri in Catholica Ecclesia celeberrimi rationes, & instituta, quæ ad Generalia Comitia vos acciverunt, vos etiam, Dilecti Filii, satis admonere, qua cura, qua solertia, qua charitate, quo zelo omnia Religionis vestræ negotia peragenda sint; ad singularem tamen nostram erga eumdem Ordinem vestrum benevolentiam vobis commonstrandam, facere non possumus, quin Comitiorum vestrorum studia ad confirmandam adaugendamque regularem disciplinam paternis monitis excitemus.

Abbatis Generalis electionem, aliaque in Capitulo statuenda, in Ordinis utilitatem cedere Pont. cupit.

§. 1. Ac primum quidem, Dilecti Filii, a vobis exposcimus, & vehementer vos hortamur, ut communibus animis unum Deum præ oculis habentes, eum laudatissimo Ordini vestro Abbatem Generalem præficere satagatis, qui inter cæteros Abbates, ad quos spectat, prudentia, doctrina, atque emeritis religiosæ vitæ stipendiis præcellens, regularem observantiam exemplis accendat, charitate foveat, auctoritate tueatur. Deinde vero providentiam, zelumque vestrum requirimus, ut, sicubi fortasse observantiæ ardor intepuerit, aut degeneres a pristina religione mores irrepserint, salutaribus statutis emendare studeatis.

Græci Ritus observantiam in Ordine S. Basilii custodiendum suadet.

§. 2. Quoniam autem inter illustria Ordinis vestri decora illud omni procul dubio maximopere commendatur, quod Catholicus Græcæ Ecclesiæ Ritus, post tot, tamque varias ejusdem Ecclesiæ Græcæ a hæreticis, & schismaticis perturbatæ vices, ad hæc usque tempora in eo servatur; oportet, ut omnem operam, studiumque impendatis, quo idem Græcus Ritus, & juxta Apostolicæ Sedis præcepta, atque in Generalibus Capitulis, & Diætis Ordinis vestri decreta, deinceps integrius custodiatur. Eapropter Nos, quibus maxime cordi est, ut exacta ejusdem Græci ritus custodia in Monasteriis pro Ritu Græco constitutis stabilis perseveret, vobis, Dilecti Filii, Apostolica auctoritate nostra injungimus, & mandamus, ut omnia & singula hujusmodi decreta ad annum usque millesimum septingentesimum quadragesimum secundum edita, iterum in Capitulo Generali quamprimum per vos celebrando renovetis, confirmetis, & omnino servanda districte præcipiatis. Quinimmo vos certiores esse cupimus, Pontificiæ solicitudini nostræ pergratum, jucundumque futurum, si in sæpe-dicto Capitolo Generali novas quoque, consentaneasque eidem Græco Ritui magis magisque stabiliendo, provehendoque, Ordinationes Constitutionesque præscripseritis.

ANNO 1751. hoc edita integritati mandat.

Et nova opportune constitui.

§. 3. Præterea, ut paterni animi nostri sensus hac super re Vobis testatiores sint, volumus itidem, atque præcipimus, ut Abbates Monasteriorum Græci Ritus, etiamsi Muneribus, & Officiis, vel Procuratoris Generalis, vel Visitatoris, vel Definitoris Generalis fungantur, ad Missam tamen Ritu Græco celebrandam teneantur, sub severioribus Ecclesiasticis pœnis, & censuris, etiam privationis munerum, & Officiorum, & privationis vocis activæ, & passivæ; quemadmodum in Diæta in hac alma Urbe nostra anno MDCLVIII. habita præscriptum, ordinatumque fuit. Eidem pariter obligationi Missam Ritu Græco celebrandi, & pœnis, ac censuris obnoxios esse declaramus, & mandamus Priores, & Magistros memoratorum Ritus Græci Monasteriorum; cum una, aut duæ Missæ, quæ Latino Ritu juxta Apostolicas Constitutiones in ipsis Ritus Græci Monasteriis, in quibus sex vel plures Monachi reperiuntur, celebrari possunt, per Monachos simplices, ut dicitur, non graduatos celebrari debeant.

Abbates, Priores, & Magistros Monasteriorum Græci Ritus nulla ratione eximi posse statuit a celebratione Missæ sub eodem ritu, & a pœnis adversus contrafacientes infictis.

§. 4. Denique volumus, & mandamus, ut omnia, & singula Decreta, & Statuta tam in antecedentibus Capitulis Generalibus, & Diætis pro stabilitate, & firmitate Græci Ritus condita, & ordinata, quam ea insimul, quæ in Capitulo moc celebrando pro dicti Ritus Græci manutentione fieri, & præscribi contigerit, post Capituli hujusmodi celebrationem ad Nos deferantur, ut, quo firmius subsistant, & serventur exactius, Apostolica auctoritate nostra approbemus, & confirmemus, & inviolabili Apostolicæ firmitatis patrocinio muniamus.

Decreta super his edita, & edenda ad se deferri præcipit, Apostolica auctoritate confirmandat.

§. 5. Porro facile Nobis persuademus, Vos probe intellecturos ex iis, quæ ad custodiendum, confirmandumque in Ordine vestro Græcum Ritum præscripta sunt, opus esse, ut Græcæ Linguæ peritiam, non illam quidem levem, & extimam, sed illam vero perfectam, & omnibus numeris absolutam, ad sanas, candidasque Auctorum sententias callendas, necessariam, edifcatis, & comparetis; ac proinde, ut in hujusmodi studium Græci idiomatis pro viribus incumbatis, etiam atque etiam Vos adhortamur, & incitamus.

Linguæ Græcæ studium enixe commendat.

§. 6. Interim ad prosperi successus, & cœlestis præsidii auspicium Vobis, Dilecti Filii, Apostolicam Benedictionem, studiosæ nostræ erga Vos voluntatis pignus, peramanter impertimur.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris de XX. Aprilis MDCCLI. Pontificatus Nostri Anno Undecimo.

Dat. die 20. Aprilis 1751.

Cajetanus Amatus.

BASILICÆ LATERANENSIS XLV.

Indulgentiæ confirmantur: Illæ vero, quæ Ecclesiis ipsius Filialibus, seu ipsis aggregatis, hactenus communicatæ fuerunt, suspenduntur; & interim aliæ Indulgentiæ, & gratiæ spirituales conceduntur, seu respective communicari permittuntur.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

ASSIDUÆ solicitudinis debitum Nobis una cum Universæ Ecclesiæ regimine impositum agno-

ANNO 1751.

agnoſcentes, in id potiſſimum vigilantiæ noſtræ ſtudia conferimus, ut quæ ſalubriter a Prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus conſtitua ſunt, ab omnibus, præſertim in Alma Urbe noſtra, & ab iis, quorum ſpecialis cura Nobis imminet, obſerventur, & impleantur, prout Eccleſiaſticæ diſciplinæ integritati, ac perſonarum, rerumque rationibus convenire in Domino judicamus.

Clemens VIII. opportunas leges præſcripſit in Aggregationibus, & Indulgentiarum communicationibus obſervandas.

§. 1. Dudum ſiquidem, poſtquam fel. record. Prædeceſſor Noſter Clemens Papa VIII. die VII. Sept. Anno MDCIV., providam ediderat Conſtitutionem, quæ incipit: *Quæcumque a S. Apoſtolica, per quam*, ad tollendas pravas quaſdam conſuetudines, quæ irrepſerant in uſu facultatum a Sede Apoſtolica conceſſarum nonnullis Regularium Ordinibus, ac Sæcularium Chriſtifidelium Archiconfraternitatibus, & Congregationibus, tam in Urbe prædicta, quam in aliis Chriſtiani Orbis partibus inſtitutis, erigendi videlicet, inſtituendi, ac etiam ſibi aggregandi Confraternitates, & Congregationes, eiſque communicandi Privilegia, Indulgentias, Facultates, aliaſque ſpirituales Gratias, & Indulta ſibi reſpective conceſſa, facultates prædictas moderando, opportunas leges, certamque formam; & modum in hujuſmodi erectionibus, inſtitutionibus, ſeu aggregationibus, & reſpective communicationibus obſervanda præſcripſerat; aliaque decreverat, & conſtituerat, quæ in ejuſdem Clementis Litteris prædictis in forma Brevis expeditis latius continentur.

Paulus V. intelligit, Capitulum Lateranenſe alia forma uti in erectionibus, & ſubjectionibus Eccleſiarum &c.

§. 2. Quum procedentibus anni recolendæ quoque memoriæ Prædeceſſor Noſter Paulus Papa V. accepiſſet, Baſilicæ Lateranenſis Capitulum & Canonicos; diverſas ubique conſtitutas Eccleſias, vel Cappellas, ſeu Altaria, vel Oratoria, eidem Baſilicæ ſubmittere, ſubjicere, annectere, incorporare, ac in Baſilicæ prædictæ membra recipere ſolere, ejuſdemque non minus, quam aliis Eccleſiis, Cappellis, Altaribus, ſeu Oratoriis, & Piis Locis in ſolo Lateranenſi ædificatis, & conſtructis, varias Indulgentias, Facultates, aliaſque ſpirituales Gratias, Indulta, & Privilegia concedere, dictæ Conſtitutionis a Clemente VIII. editæ forma, propterea quod ejuſdem Baſilicæ jura & Privilegia ſub illius diſpoſitione minime comprehenſa eſt contenderent, non ſervata.

Clementinæ Conſtitutionis leges ad illud expreſſe extendit.

§. 3. Hinc idem Paulus Prædeceſſor, volens hujuſmodi Clementis Conſtitutionem ab ejuſdem Lateranenſis Eccleſiæ Capitulo & Canonicis, non ſecus ac ab aliis quibuſcumque jus & facultatem communicandi Indulgentias habentibus, illiſque utentibus, ſine diſcrimine, ut pareret, obſervari, peculiaribus editis Litteris ſub Annulo Piſcatoris die XXII. Novembris Anni MDCX., ipſam prædictam Clementis Conſtitutionem, cum omnibus ejus clauſulis, & Decretis, ad prædictæ Baſilicæ Capitulum & Canonicos, ad effectum videlicet, ut nullas exinde in poſterum Indulgentias, niſi ejuſdem Conſtitutionis forma ſervata, & Apoſtolica dumtaxat auctoritate, communicare poſſent, expreſſe extendit; & ab ipſis, perinde ac ſi eorum expreſſa mentio in dictis Clementis Litteris facta fuiſſet, perpetuis futuris temporibus, ſub pœnis in eiſdem Litteris contentis, inviolabiliter obſervari præcepit; volens nihilominus, ut Indulgentiæ, peccatorum remiſſiones, gratiæ, & privilegia per dictum Capitulum & Canonicos, ad eum diem, vigore Indultorum eis a Sede Apoſtolica conceſſorum, hujuſmodi Eccleſiis, Cappellis, Altaribus, Oratoriis, & Locis Piis conceſſa, & communicata, in ſuo robore permanerent.

Salvis tamen Indulgentiis eo uſque communicatis in vim Indultorum Apoſtolicorum.

Ob deperdita Indultorum monumenta, nihil innovatur in renovationibus communicationum.

§. 4. Quum tamen hujuſmodi Indultorum frequens quidem in Litteris Apoſtolicis mentio, & confirmatio appareret; ſed de eorumdem vera tenore, ob temporum antiquitatem, & varias a dicta Lateranenſi Eccleſia, ejuſque Capitulo paſſas viciſſitudines, certa ſcientia minime haberetur; proindeque plenaria dictarum Clementis VIII., & Pauli V. Litterarum executio prævium altioris indaginis judicium requirere videretur; hinc factum eſt, ut, & veterum conceſſionum, ſive communicationum hujuſmodi renovationes a prædictis Capitulo & Canonicis fieri perrexerint juxta formam ab ipſis antiquitus uſitatam; & quum deinceps piarum perſonarum, ſive Univerſitatum preces eiſdem pro novis Eccleſiarum, Altarium, aliorumque Locorum Piorum erectionibus,

Et novæ communicationes, pendente.

ſeu ſubmiſſionibus, & incorporationibus oblatæ fuerunt, ſimul etiam a Romanis pro tempore Pontificibus licentia impetrari conſueverit, ut Indulgentiarum communicatio ab ipſis pro ea vice, non obſtantibus Clementis, & Pauli Prædeceſſorum præfatorum Conſtitutionibus hujuſmodi, juxta eamdem veterem formam concedi poſſet.

PONT. A. XI.

Indultorum indagine, ſub antiqua forma concedi pergunt.

In hac veteri forma aliqua inveniuntur, quæ controverſiis cauſam præbent, & a Congregatione Indulgentiarum corrigenda judicantur.

§. 5. Sed quum in hujuſmodi communicationis forma, & in ſubſcripto Indulgentiarum Summario, præter alia præfati Clementis VIII. Conſtitutioni partim conſentanea, illud etiam animadverſum fuerit, quod ſcilicet complures Indulgentiæ ſpeciales, quæ ex juſta Romanorum Pontificum erga præfatam Lateranenſem Baſilicam liberalitate, ob ejus præcellentem in Univerſo Catholico Orbe Dignitatem, ipſi Baſilicæ conceſſæ fuerunt, ad omnes extenderentur Eccleſias, Cappellas, Altaria; Oratoria, & Loca Pia eidem quoquo modo ſubjecta, & incorporata, contra præſumptam ipſorum concedentium mentem, & contra probatam Apoſtolicæ Sedis in Indulgentiarum diſpenſatione diſciplinam; adeo ut nonnulli etiam Epiſcopi, pro commiſſa ſibi a Concilio Tridentino adverſus irregulares Indulgentiarum promulgationes inſpectione, & vigilantia, officii ſui debitum reputaverint earum publicationi ſe opponere; indeque plures ortæ fuerint lites, & controverſię, quę Congregationis Venerabilium Fratrum Noſtrorum Sanctę Romanę Eccleſię Cardinalium Indulgentiis, & Sacris Reliquiis prępoſitę zelum excitarunt, ut, opportuna tandem ratione, & Apoſtolica auctoritate, hujuſmodi deordinationibus remedium afferri debere judicaret.

Pontifex temporaneum remedium excogitat.

§. 6. Nos omnibus viſis, atque perpenſis, quas coram dicta Cardinalium Congregatione, prętatis Capitulo & Canonicis pluries auditis, agitata fuerunt, quum nondum in clara luce poſitum conſpexerimus, an, & quę facultas eiſdem Capitulo, & Canonicis circa Indulgentiarum hujuſmodi communicationem, & extenſionem ad Eccleſias, & alia Loca Pia, quę inter Baſilicę prędictę membra connumerantur, a Prędeceſſoribus Noſtris Romanis Pontificibus conceſſa fuerit, ad memoratas lites, & controverſias interea ſedandas, aliaſque opportune pręcavendas, utque dictorum Capituli & Canonicorum, nec non Rectorum, Adminiſtratorum, ac Officialium dictarum Eccleſiarum, aliorumque Piorum Locorum hujuſmodi, & reſpective Ordinariorum Locorum, & quorumcumque Chriſtifidelium quieti, & ſecuritati, ac ſpiritualibus profectibus paterne conſulamus, Motu proprio, & certa ſcientia, infraſcriptas Leges, & Ordinationes circa præmiſſa, pręſentium Litterarum tenore, & Apoſtolica auctoritate duximus ſtatuendas.

Indulgentias Baſilicæ, & in ea proponi ſolitas, præſervat, & confirmat.

§. 7. in primis videlicet, omnes, & ſingulas Indulgentias; & peccatorum, ſeu pœnarum remiſſiones, & relaxationes, aliaſque gratias ſpirituales tam pro vivis, quam pro defunctis, dictę Baſilicę Lateranenſi a Prędeceſſoribus Noſtris Romanis Pontificibus conceſſas, quę jamdudum, ipſis Romanis Pontificibus ſcientibus, & conſentientibus, publice in eadem Baſilica proponi conſueverunt, etiamſi de illarum primęva conceſſione certa monumenta nunc non appareant, prędictis Motu, ſcientia, tenore, & auctoritate approbamus, & confirmamus, eidemque Baſilicę, perinde ac ſi per pręſentes ex integro ipſi concederentur, ſine ulla contradictione competere declaramus, atque decernimus.

Eas vero quæ aliis Eccleſiis a Capitulo hactenus communicatæ, vel extenſæ fuerunt, ſuſpendit uſque ad exitum judicii.

§. 8. Quo vero ad eas Indulgentias, & remiſſiones, ſeu relaxationes hujuſmodi, quę a prędictis Capitulo & Canonicis hactenus quibuslibet Eccleſiis Altaribus, Cappellis, Oratoriis, Confraternitatibus, aut Locis Piis ejuſdem Baſilicę membris, eidemque ſubjectis, & incorporatis, ubicumque exiſtentibus, quorumlibet Indultorum, Privilegiorum, aut Facultatum vigore, ſive generaliter, & ad inſtar, ſive ſpecialiter, & nominaliter, & nominatim communicatę fuerunt, ſive etiam ex directa Romanorum Pontificum Predeceſſorum Noſtrorum conceſſione ad illas, & illa extenſę dici poſſent, quęcumque illę ſint, Nos eas omnes & ſingulas, ſimili Motu, auctoritate, & tenore, interim ſuſpendimus, & tamdiu effectu carere volumus, & decernimus, donec, prolatis authenticis indultorum, Privilegiorum, & facultatum hujuſ-

modi

PONT. A. XI.

modi monumentis, de certa prædictorum Romanorum Pontificum Prædeceſſorum Noſtrorum voluntate, & conceſſione, quoad communicationes, & extenſione hujuſmodi, Nobis, vel Succeſſoribus Noſtris, ſeu dictæ Congregationi conſtiterit.

Interim iiſdem Eccleſiis alias ipſe directe concedit.

§. 9. Interea tamen, eaſdem Eccleſias, Altaria, Cappellas, Oratoria, Confraternitates, & Loca Pia dictæ Baſilicæ membra, hactenus erecta, ſeu eidem ſubjecta, & incorporata, ubicumque exiſtentia, Nos infraſcriptarum Indulgentiarum, & gratiarum ſpiritualium, quæ uſque ad ſtatutum ſuſpenſionis prædictæ terminum valituræ ſint, muneribus ditare decrevimus.

In quinque ſolemnitatibus per annum Plenariam.

§. 10. Omnibus nimirum utriuſque ſexus Chriſtifidelibus, qui illas, & illa in Aſcenſionis Domini Noſtri JESU CHRISTI, Nativitatis S. Joannis Baptiſtæ, Sanctorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, S. Joannis Evangeliſtæ, & Dedicationis ejuſdem Lateranenſis Baſilicæ diebus Feſtis, vere pœnitentes, & confeſſi, ac Sacra Communione refecti, a primis Veſperis uſque ad occaſum Solis dierum hujuſmodi devote viſitaverint, ibique pro Sanctæ Matris Eccleſiæ exaltatione, hæreſum extirpatione, & Chriſtianorum Principum concordia, pias ad Deum preces effuderint, quolibet ex diebus prædictis, Plenariam omnium peccatorum ſuorum indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino concedimus, & impertimur.

In octo Feſtis Sanctorum Apoſtolorum ſeptem annos & totidem quadragenas.

§. 11. Iis vero, qui in reliquis Sanctorum Apoſtolorum Feſtis, nimirum Andreæ, Jacobi, Thomæ, Philippi & Jacobi, Bartholomæi, Matthæi, Simonis & Judæ, ac Mathiæ, vere pœnitentes, & confeſſi præmiſſa peregerint, ſeptem Annos, & totidem Quadragenas.

In diebus Adventus & Quadrageſimæ, quatuor annos, & totidem quadragenas. In reliquis diebus per annum, centum dies.

§. 12. Qui autem illas, & illa a Dominica prima Adventus, uſque ad Feſtum Nativitatis Domini Noſtri JESU CHRISTI, & a Feria IV. Cinerum uſque ad Feſtum Reſurrectionis Dominicæ, vere pœnitentes, & cum propoſito ſaltem confitendi, viſitaverint, ibique, ut ſupra, oraverint, ſingulis diebus, quibus id egerint, quatuor Annos, & totidem Quadragenas; in reliquis autem ſingulis Anni diebus, centum dies de injunctis eis, ſeu alias debitis pœnitentiis, in forma Eccleſiæ conſueta relaxamus.

Ad demum Indulgentias Stationales in diebus Stationum ipſius Baſilicæ.

§. 13. Denique ut ii, qui in diebus Stationum ejuſdem Eccleſiæ Lateranenſis in Miſſali Romano deſcriptis, videlicet Dominica prima Quadrageſimæ, Dominica Palmarum, Feria V. in Cœna Domini, Sabbatho Sancto, Sabbatho in Albis, Feria III. Rogationum, & Sabbatho in Vigilia Pentecoſtes, aliquam ex dictis Eccleſiis, aliiſque ſuperius expreſſis, cum dicto pœnitentiæ affectu, & confeſſionis propoſito viſitaverint, ibique, ut præfertur, oraverint, Indulgentias ſtationales, quas viſitantes dictam Eccleſiam Lateranenſem iiſdem diebus conſequuntur, ipſi quoque, perinde ac ſi eamdem Eccleſiam perſonaliter viſitarent, conſequi poſſint, & valeant, ſimiliter concedimus, & indulgemus.

Suſpenſionem, & conceſſionem hujuſmodi per Eccleſias nunciari mandat.

§. 14. Quocirca Dilectis Filiis Capitulo & Canonicis prædictæ Eccleſiæ Noſtræ Lateranenſis per præſentes injungimus & mandamus, ut omnes & ſingulos dictarum Eccleſiarum, Altarium, Cappellarum, Oratoriorum, Confraternitatum, & Locorum Piorum ubique exiſtentium reſpective Rectores, ſive Adminiſtratores, aut Officiales, ſive Miniſtros, de ſuſpenſione hujuſmodi, ſimulque de præmiſſarum Indulgentiarum & Gratiarum interea, ut præfertur, duratura conceſſione, per Nos factis, quamprimum inſtructos reddant per eorum Litteras miſſivas, cum adjunctis præſentium Noſtrarum Litterarum Tranſumptis, ſeu Exemplis; quibus, etiamſi Typis deſcripta fuerint, eorumdem ſigilli impreſſione, ac Secretarii ſubſcriptione munitis, eamdem omnino fidem, quæ ipſis præſentibus haberetur, ubique habendam fore decernimus; ad hoc ut ipſi Rectores, Adminiſtratores, Officiales, atque Miniſtri dictas Indulgentias, & gratias ſpirituales, ſervatis omnibus ex Concilii Tridentini, & ex prædicti Clementis VIII. aliorumque Romanorum Pontificum cum præſcripto in Indulgentiarum promulgatione, atque etiam in Eleemoſynarum perceptione, earumque erogatione ſervandis, promulgare, & proponere valeant.

Præſentium exemplis auctoritatem tribuit.

Durante ſuſpenſione,

§. 15. Iiſdemque Capitulo & Canonicis mandamus pariter, & injungimus, ut renovationum Litteras, quas deinde favore hujuſmodi Eccleſiarum, Altarium, aliorumque præmiſſorum, durante ſuſpenſione hujuſmodi, expedient, ita reforment, ac moderentur, ut Indulgentias dumtaxat ſuperius a Nobis conceſſas, & quidem expreſſe, ac nominatim, facultate ſibi per præſentes a Nobis impertita, nec ullas alias quomodocumque, eadem ſuſpenſione durante, illis communicent.

ANNO 1751.

præmiſſas tantummodo Indulgentias a Capitulo in renovationibus exprimi jubet.

Novas Eccleſiarum &c. erectiones, & receptiones ad formam Conſtitutionis Clementinæ, & præſentium Litterarum, faciendas decernit.

§. 16. In novis autem aliarum Eccleſiarum, Cappellarum, Altarium, Oratoriorum, Confraternitatum, aliorumque Piorum Locorum erectionibus, incorporationibus, & receptionibus, quas in poſterum ab ipſis Capitulo & Canonicis fieri contingat, volumus, atque præcipimus, ut, juxta memoratam ſuperius Pauli V. declarationem, præter alia in hujuſmodi actibus obſervanda, providas quoque Leges circa Indulgentiarum communicationes a præfato Clemente VIII. Prædeceſſore in dicta ipſius Conſtitutione, quæ incipit: *Quæcumque*, latas, atque ſancitas, juxta ſequentem modum, omnino obſervent; ut ſcilicet in ſingulis Civitatibus, Oppidis, vel Locis, unam dumtaxat ex hujuſmodi Eccleſiis ſeu Cappellis, Altaribus, Oratoriis, Confraternitatibus, aut Locis Piis quomodocumque nuncupatis, dictarum Indulgentiarum communicationis munere ditare poſſint, dummodo Eccleſia, aut Oratorium ipſis ſubjectum, ſeu illa Eccleſia, in qua Cappella, vel Altare prædictum extiterit, Regularium, aut Monialium non ſit, nec Eccleſia, Cappella, Altare, Oratorium, Pius Locus, aut Confraternitas hujuſmodi ulli alteri Eccleſiæ, aut ulli Ordini, Religioni, Inſtituto, Archiconfraternitati, & Congregationi, a qua Indulgentiarum communicationem, ſeu participationem obtineat, aggregata ſit, aut ſubjecta; & dummodo ejuſdem Eccleſiæ, Cappellæ, Altaris, ſeu Oratorii celebritas, vel Confraternitatis, aut Loci Pii inſtitutum, & Chriſtianæ pietatis, & Charitatis officia, quæ exercere conſuevit, Ordinarii Loci Teſtimonialibus Litteris apud eos commendentur. Facultatem tamen indulgendi, prout alias in certis caſibus ab Apoſtolica Sede benigne indulgeri conſuevit, ut in una, eademque Civitate, aut Oppido, duabus Eccleſiis, ſeu Cappellis vel Altaribus, Oratoriis, Confraternitatibus, aut Locis Piis, ubi ſpeciales, id circumſtantiæ ſuadent, hujuſmodi Indulgentiarum communicatio a dictis Capitulo & Canonicis concedi poſſit, prædictæ Cardinalium Congregationi per præſentes tribuimus, & impertimur.

Iiſque præmiſſas dumtaxat Indulgentias, durante ſuſpenſione, communicari, ſer. ſer. publicandas.

§. 17. Porro hujuſmodi Eccleſiis, Cappellis; Altaribus, Oratoriis Confraternitatibus, & Locis Piis, ſupra expreſſæ Indulgentiæ, & gratiæ ſpirituales tantum, & non aliæ, ſuſpenſione hujuſmodi durante, a dictis Capitulo, & Canonicis, & quidem nominatim facultate ſibi per præſentes a Nobis impertita, aliiſque ſervatis, quæ in dicta Clementis Prædeceſſoris Conſtitutione, præſertim circa gratiam Litterarum expeditionem, atque in Decretis a dicta Congregatione die VI. Martii Anni MDCVIII. & die X. Aprilis Anni MDCCXX. editis, ſtatuta ſunt, communicari valeant. Ab illarum vero, eorumque Rectoribus, Adminiſtratoribus, Officialibus, & Miniſtris, in earumdem Indulgentiarum publicatione, nec non eleemoſynarum receptione, & erogatione, aliæ ſimiliter Leges, in Tridentini Concilii Decretis, & in ſupradictis Clementis VIII. Litteris, aliiſque Romanorum Pontificum, & Apoſtolicæ Sedis Conſtitutionibus; atque Decretis præſcriptæ, ſub pœnis ibidem adverſus tranſgreſſores reſpective ſtatutis, inviolabiliter ſerventur, & impleantur.

Clauſulæ ſalutares.

§. 18. Præſentes autem Litteræ, atque omnia, & ſingula in ipſis contenta, atque ſtatuta, etiam ex eo, quod Capitulum & Canonicis prædicti, aliique in præmiſſis intereſſe habentes, ſeu habere prætendentes, eiſdem non conſenſerint, nec ad ea vocati, aut ſuper ſingulis præmiſſis forſan auditi fuerint, aliave qualibet de cauſa, nullatenus impugnari, ſeu de voluntatis noſtræ, aliove quovis defectu redargui poſſint; ſed a prædictis omnibus, & aliis quibuſcumque, ad quos pertinet, ſeu pro tempore pertinebit in poſterum, in omnibus, & per omnia obſerventur, & reſpective iis, quorum favorem concer-

cer-

ANNO 1751.

cernunt, seu concernent in futurum, plenissime suffragentur. Sicque & non aliter per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam Palatii Apostolici Auditores, & Apostolicæ Sedis Nuntios, seu nostros, ejusdemque Sedis, etiam de Latere, Legatos, aliosque S. R. E. Cardinales, eorumque Congregationes, in præmissis judicari debeat, & interpretari. Nos enim his omnibus, & singulis aliter judicandi, & interpretandi facultatem interdicimus, & abrogamus per præsentes, atque etiam irritum, & inane decernimus, si quid secus circa præmissa per quoscumque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter fieri, vel attentari, aut respective judicari, & interpretari contigerit.

Derogationes generales, & speciales.

§. 19. Non obstantibus præmissis Clementis VIII. & Pauli V. quatenus præsentes iisdem per omnia conformes non inveniantur, nec non sel. rec. Sixti Papæ V. quarum initium est: *Si cunctas*, atque etiam de jure quæsito non tollendo, de Indulgentiis non concedendis ad instar, aliisque Apostolicis Constitutionibus, & Ordinationibus, dictæque Congregationi die XI. Junii Anni MDCLXXIX. ac XXVII. Maii MDCCXXXII. & XXIII. Februarii MDCCXXXIV. editis Decretis, & Resolutionibus; Privilegiis quoque, Indultis, & Litteris Apostolicis dictæ Basilicæ, illiusque Archipresbytero, Capitulo, & Canonicis forsan concessis, atque etiam pluries confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales, mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur, & insererentur, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis & insertis, & formas pro observatis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, & ad præmissorum effectum, harum serie specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio.

§. 20. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostrarum declationis, suspensionis, concessionis, impertitionis, relaxationis, indulti, mandati, statuti, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurum.

Dat. die 6. Maji 1751.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ MDCCLI. pridie Nonas Maii, Pontificatus Nostri Anno Undecimo.

D. Cardinalis Passionei.
J. Datarius.
VISA DE CURIA
J. C. Boschi.
Loco ✠ Plumbi.
J. B. Eugenius.
Registrata in Secretaria Brevium.

Public. die 2. Junii ejusdem Anni.

XLVI. SPICARUM COLLECTIO

Post messem Pauperibus non impedienda per totam Ditionem Ecclesiasticam decernitur, additis pœnis, opportunisque legibus & conditionibus.

BENEDICTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Proœmium.

EX commisso Nobis Apostolicæ solicitudinis munere libenter ea omnia prosequimur, quæ Nostrorum Subditorum commodum, atque utilitatem respiciunt; sed ad ea potissimum animum Nostrum intendimus, per quæ Pauperum necessitatibus, & miserorum indigentiis consulitur.

Pauperum causa jam pridem Pontificem ad scribendum excitavit.

§. 1. Alias siquidem, nempe sub die 22. Maii anni 1742. Pauperum querelis excitati, Epistolam Encyclicam dedimus ad Ven. Fratres Nostros Archiepiscopos, & Episcopos Ecclesiasticæ Nostræ Ditionis, quæ postea Bullarii Nostri Tomo primo inserta, ordine quinquagesima sexta est, in qua pauperum causam, hoc est causam Dei, eis commendantes, præcepimus, ut omnem adhiberent diligentiam, ne, messe facta, pauperes, & egeni prædiorum aditu ad colligendas Spicas, vel in terra relictas, vel a Messoribus præteritas, arcerentur; injungentes insuper, ut in iis locis, ubi hujusmodi consuetudo Spicarum collectionem permittendi recepta esset, omnino retineretur; ubi vero non adhuc esset, omni studio introduci curaretur, quemadmodum ex ipsius Epistolæ serie cognosci potest.

PONT. A. X.

§. 2. Epistolæ autem Nostræ quibusdam in Locis plene obtemperatum est, in aliis vero ejus executio adhuc desideratur, ob aliquorum animi duritiem, qui nullo, aut modico miseriarum proximi sui sensu tanguntur, aut ob difficultates, quæ in illius executione enatæ sunt; siquidem intelleximus, plures timuisse, ne, si liber pauperibus ingressus ad colligendas in prædiis Spicas, quę post messem supersunt, permitteretur, aliquod inde damnum substantiis suis, quod prorsus nolumus, oriretur. Itaque necesse duximus, novas ordinationes, novasque regulas prescribere; nolentes, quantum in Nobis est, in re tanti momenti, scilicet in ferenda ope miseris, atque egenis sublevandis, qui si minus in extrema, certe in gravi auxilii necessitate versantur, nostras partes desiderari, & Nos debitores Deo constituere.

Agnita exhortationum inutilitate, ad præcipiendum denique ducitur.

§. 3. Nostro igitur consilio, nostrique animi desiderio inherentes, cum nuper a Nobis cognitum, atque intellectum fuerit in quibusdam Principatibus, ac Dominiis lege lata juberi, & precipi, ut liber pauperibus in prædia relinquatur aditus ad legendas, quę post messem reliquę sunt, Spicas, easque ad proprias domos ferendas; hac Nostra in perpetuum valitura sanctione, Motu proprio, ex certa scientia, ac plenitudine potestatis, volumus, precipimus, jubemus, ac mandamus, ut exordiendo a proxima futura frumentorum messe, atque ita deinceps in futurum, in universo Statu, Nobis, & Sedi Apostolicę mediate, aut immediate in temporalibus subjecto, messe facta, a Dominis prediorum liberum omnino Spicilegium pauperibus permittatur, ita ut sine ullo impedimento Spicas, vel solo dispersas, vel a Messoribus preteritas legere, easque familiis suis domum importare possint. Indigna enim, atque indecens prorsus Nobis visa res est, ut in aliis Dominiis hujusmodi subsidio, & solatio pauperum constitutis legibus consulatur; in nostro autem Ecclesiastico Temporali Statu id ipsum nulla lege, nulloque edicto demandetur; eo magis quod mitiori ratione a Nobis adhibita, multis in locis nihil profecimus. Et hęc quidem est provisionis Nostrę ratio, quam ineundam esse putavimus contra eos, qui sola animi duritie, & avaritia non ferenda, in sublevandis pauperibus contumaces se prebuerunt.

Itaque lege lata, ut alibi jam factum est, juber in Statu Ecclesiæ Pauperibus liberum spicilegium permitti.

§. 4. Sed quoniam, sicut superius innuimus, alii reperti sunt, qui induci nequiverunt, ut liberum pauperibus aditum ad sua prædia post messem sinerent, veriti, ne aliquod ex hac re detrimentum contra nostram voluntatem facultatibus suis crearetur; Nos, nonnullis Artis Agrariæ peritis in consilium adhibitis, has sequentes regulas, quarum observatione omnis damni timor excluditur, statuendas esse censuimus.

Aratorum tamen indemnitati consulit.

§. 5. Prima autem est, ut nemini ingredi liceat prædia, seu prædiorum regiones, vulgo *quarti*, ubi segetes metuntur, neque cuiquam aditus ad ea liber sit nisi, posteaquam manipulorum acervi, vulgo *le casole*, e solo sublati, & in nubilarium Italice *il barcone*, translati fuerint. In autem hanc ob eausam fiat, ne abusus ille contingat, ut Messores, data opera, e manibus suis dilabi sinant Spicas, ab iis, qui pene eos sequentur, colligendas; aut pauperes non contenti Spicis in solum fortuito delapsis, aut a Messoribus preteritis, ad eas auferendas ex ipsis manipulorum acervis manus portigere audeant.

Ingredi prædia non liceat, dono nec manipuli in nubilarium translati non fuerint.

§. 9. Altera regula est, ut manipulorum acervis e prædio, aut *quarto*, ubi messum est, ablatis, translatisque in nubilarium, liber pauperibus pateat ingressus per decem dies ad Spicas legendas in solo relictas; pro temporis spatio neque domini, neque alii, qui ab ipsis Spicas emerunt, pauperibus Spicilegium prohibere possint, neque in prædia, regiones, seu

Post translationem licet per decem dies spicas relictas colligere. Nec interim pecora in agros immittentur.

PONT. A. XI.

Elapsis 10. diebus, emptores Spicæ utantur jure suo, juxta pacta conventa.

Quæ reducuntur ad formam præsentis Constitutionis. Ab hac lege nullius latifundia exempta decernuntur.

seu *quarti*, in quibus messis facta est, boves, sues, aliaque hujusmodi animalia ad pascendum immittere.

§. 7. Tertia autem est, ut, decem diebus elapsis, liceat dominis, seu Spicæ emptoribus, in prædia, regiones, seu *quarti*, ea animalia, quæ voluerint, inducere, juxta eorum pacta conventa; de quibus id insuper statuimus, ut tam ea, quæ ante hanc nostram Constitutionem, quam illa, quæ post ejus publicationem fient, salva semper libertate pauperibus concessa colligendi per decem dierum spatium Spicas, facta intelligi, atque ita observari debeant.

§. 8. Hæc autem præsenti nostra Constitutione, quæ ad universum Statum Nobis, & Sedi Apostolicæ tam mediate, quam immediate in temporalibus subjectuum spectat, motu, scientia, & potestate simili volumus, & decernimus, ut comprehendantur, latifundia, possessiones, prædia, regiones, seu *quarti*, & quæcumque Terræ, in quibus seritur, & colligitur frumentum, sive ad Cameram Nostram Apostolicam pertineant, sive ad quamcumque Ecclesiam, Monasterium, Abbatiam, Religionem, Congregationem, institutum, Hospitale, etiam si sint bona, seu Commendæ Militum S. Joannis Hierosolymitani, Religiosorum Societatis JESU, Monachorum Cassinen. Cardinalium S. R. E. Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, Capitulorum, Monasteriorum Monialium, & cujuscumque alterius personæ, quæ speciali mentione indigeret; ita etiam cujuscumque Personæ Secularis quavis dignitate, & privilegio suffultæ; volentes, ut ab hujusmodi nostra Dispositione minime eximantur, immo ut prorsus comprehensæ censeantur etiam Communitates, Duces, Principes, Marchiones, Comites, Equites, & quæcumque aliæ personæ, quavis bonorum prærogativa, & dignitatum gradu præeminentes.

Commissio Superioribus Ecclesiasticis, & Laicalibus pro præsentium executione, cum facultatibus.

§. 9. Mandamus insuper modernis, & pro tempore existentibus Archiepiscopis, & Episcopis, ac Locorum Ordinariis temporalis Ditionis nostræ; item modernis etiam, & pro tempore existentibus S. R. E. Cardinalibus Provinciarum Legatis, Præsidibus, Vice Legatis, Civitatum, Oppidorum, & Locorum Gubernatoribus, & Præsidi Annonæ, quoad ea loca, quæ ejus jurisdictioni subsunt, ut præceptum, mandatum, ordinationem, voluntatemque nostram hujusmodi ab omnibus, ad quos spectat, & spectabit in futurum, in suis respective Diœcesibus, Provinciis, Civitatibus, & Locis perpetuo observari mandent, & faciant; dantes propterea: & elargientes iisdem Archiepiscopis, & Episcopis, ac Legatis, Præsidibus, Vice-Legatis, & Gubernatoribus, nec non Annonæ Præsidi, cumulativum jus præsentes nostras Litteras exequendi, & transgressores quoslibet pœna scutorum triginta monetæ per eos Mana Regia exigenda omnino coercendi, puniendique. Ad quem effectum declaramus totidem censeri debere contraventionis delicta commissa fuisse, pœnasque incursas, quot sunt latifundia, possessiones, prædia, regiones, seu *quarti*, ex quibus Pauperes exclusi fuerint. Ut vero prædicti voluntatis Nostræ Executores in exigendis pœnis, iisque, detractis expensis necessariis, inter Pauperes Locorum distribuendis, omnem quoad possunt diligentiam adhibeant, conscientiam eorum oneramus; monentes, ut sedulo curent, ne Pontificiam indignationem Nostram incurrant, seque reos subtracti Pauperibus subsidii ante Tribunal Dei constituant.

Pœna scutorum XXX. pro singulis transgressionibus exigenda.

§. 10. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & Ordinationibus etiam Apostolicis, si quæ essent, ac Statutis, & Legibus etiam municipalibus, ac usibus, stilis, & consuetudinibus etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, seu indultis quibusvis Ecclesiis, Locis Piis, & prædictis Ordinibus, & Societati, etiam ex titulo oneroso concessis; quibus omnibus, & singulis, etiamsi tales forent, quod sub generali expressione non comprehenderentur, sed de illis specifica, & incividua mentio habenda foret eorum tenores præsentibus pro expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum dumtaxat, latissime, & plenissime, ac specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariis Statutis, & Privilegiis.

§. 11. Volumus autem, ut earumdem præsentium Transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, ac Sigillo Personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides tam in Judicio, quam extra illud ubique locorum habetur, quæ ipsis presentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Exemplorum Fides.

§. 12. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrarum Constitutionis, Ordinationis, Præcepti, Statuti, Decreti, Prohibitionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

ANNO 1751.

Sanctio.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ Milesimo septingentesimo quinquagesimo primo, sexto decimo Kalendas Junii, Pontificatus Nostri Anno Undecimo.

Dat. die 17. Maji 1751.

D. Card. Passioneus.
J. Datarius.
VISA DE CURIA.
J. C. Boschi.
J. B. Eugenius
Loco ✠ Plumbi.
Registrata in Secretaria Brevium.
Publicata die 28. ejusdem Anni.

NONNULLÆ SOCIETATES XLVIII.

Seu Conventicula *de' Liberi Muratori*, seu *des Francs Macons*, vel aliter nuncupata, iterum damnantur, & prohibentur: cum invocatione brachii, & auxilii Secularium Principum, & Potestatum.

BENEDICTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Confirmatio Apostolica vigentibus etiam Legibus quandoque adjicitur.

PROVIDAS Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum Leges, atque Sanctiones, non solum eas, quarum vigorem, vel temporum lapsu, vel hominum neglectu labefactari, aut extingui posse veremur, sed eas etiam, quæ recentem vim, plenumque obtinent robur, justis gravibusque id exigentibus causis, novo auctoritatis Nostræ munimine roborandas confirmandasque censemus.

Clemens XII. Societatis (de' Liberi Muratori) damnavit, & prohibuit sub consuris Sedis Apostolicæ reservatis.

§. 1. Sane felicis recordationis Prædecessor Noster Clemens Papa XII. per suas Apostolicas Litteras Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXXXVIII. IV. Kalend. Maji Pontificatus sui anno VIII. datas, & universis Christifidelibus inscriptas, quarum initium est: *In eminenti*; nonnullas Societates, Cœtus, Conventus, Collectiones, Conventicula, seu Aggregationes, vulgo *de' Liberi Muratori*, seu *des Francs Macons*, vel aliter nuncupatas, in quibusdam Regionibus tunc late diffusas, atque in dies invalescentes, perpetuo damnavit, atque prohibuit, præcipiens omnibus, & singulis Christifidelibus, sub pœna excommunicationis ipso facto absque ulla declaratione incurrenda, a qua nemo per alium, quam per Romanum Pontificem pro tempore existentem, excepto mortis articulo, absolvi posset, ne quis auderet vel præsumere hujusmodi Societates inire, vel propagare, aut confovere, receptare, occultare, iisque adscribi, aggregari, aut interesse, & alias prout in eisdem Litteris latius, & uberius continetur, quarum tenor talis est; videlicet.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Universis Christifidelibus salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Tenor Litterarum Clem. XII.

§. 2. *IN eminenti Apostolatus Specula, meritis licet imparibus, Divina disponente Clementia constituti, juxta creditum Nobis Pastoralis providentiæ debitum fugi, (quantum ex alto conceditur) solicitudinis studio iis intendimus, per quæ erroribus, vitiisque aditu interclusio, Orthodoxæ Religionis potissimum servetur integritas, atque ab universo Catholico Orbe difficillimis hisce temporibus perturbationum pericula propellantur.*

Novarum Societatum indoles, & occultum institutum.

Sane vel ipso rumore publico nunciante, Nobis innotuit, longe, lateque progredi, atque in dies invale-

Anno 1751.

valescere nonnullas Societates, Cœtus, Conventus, Collectiones, Aggregationes, seu Conventicula, vulgo De' Liberi Muratori, *seu* Francs Macons, *aut alia quævis nomenclatura pro idiomatum varietate nuncupata, in quibus cujuscumque Religionis, & Sectæ Homines, affectata quadam contenti honestatis naturalis specie, arcto æque, ac impervio fœdere, secundum Leges, & Statuta sibi condita, invicem consociantur; quæque simul clam operantur, tum districto jurejurando ad Sacra Biblia interposito, tum gravium pœnarum exageratione, inviolabili silentio obtegere adstringuntur.*

Eadem a Sæculi Potestatibus merito damnatæ.

Verum, cum ea sit sceleris natura, ut se ipsum prodat, & clamorem edat sui indicem; hinc Societates, seu Conventicula prædicta vehementem adeo Fidelium mentibus suspicionem ingesserunt, ut iisdem Aggregationibus nomen dare, apud prudentes & probos idem omnino sit, ac pravitatis & perversionis notam incurrere; nisi enim male agerent, tanto nequaquam odio lucem haberent. Qui quidem rumor eo usque percrebuit, ut plurimis Regionibus memoratæ Societates per Sæculi Potestates, tanquam Regnorum securitati adversantes, proscriptæ ac provide eliminatæ jampridem extiterint.

Nunc autem Apostolica auctoritate damnantur, & prohibentur.

Nos itaque animo volventes gravissima damna, quæ ut plurimum ex hujusmodi Societatibus, seu Conventiculis, nedum temporalis Reipublicæ tranquillitati, verum etiam Spirituali Animarum saluti inferuntur, atque idcirco tum Civilibus, tum Canonicis minime cohærere sanctionibus: cum Divino eloquio doceamur, diu noctuque, more servi fidelis, & prudentis Dominicæ Familiæ præpositi, vigilandum esse, ne hujusmodi Hominum genus, veluti fures, domum perfodiant, atque instar vulpium Vineam demoliri nitantur, ne videlicet simplicium corda pervertant, atque innoxios sagittent in occultis; ad latissimam, quæ iniquitatibus impune patrandis inde aperiri posset, viam obstruendam, aliisque de justis, ac rationabilibus Causis Nobis notis, easdem Societates, Cœtus, Conventus, Collectiones, Aggregationes, seu Conventicula De' Liberi Muratori, *seu* Francs Macons, *aut alio quocumque nomine appellata, de nonnullorum Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio, ac etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione Nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, damnanda, & prohibenda esse statuimus, & decrevimus, prout præsenti Nostra perpetuo valitura Constitutione damnamus & prohibemus.*

Præceptum omnibus Christifidelibus, ne quis easdem ineat, foveat, eisque se adscribat.

Quocirca omnibus, & singulis Christifidelibus cujuscumque status, gradus, conditionis, ordinis, dignitatis, & præeminentiæ, sive Laicis, sive Clericis, tam Sæcularibus, quam Regularibus, etiam specifica, & individua mentione, & expressione dignis, districte, & in virtute Sanctæ Obedientiæ præcipimus, ne quis sub quovis prætextu, aut quæsito colore audeat, vel præsumat prædictas Societates De' Liberi Muratori, *seu* Francs Macons, *aut alias nuncupatas, inire, vel propogare, confovere, ac in suis ædibus, seu domibus, vel alibi receptare, atque occultare, iis adscribi, aggregari, aut interesse, vel potestatem, seu commoditatem facere, ut alicubi convocentur, iisdem aliquid ministrare, sive alias consilium, auxilium, vel favorem palam, aut in occulto, directe, vel indirecte, per se, vel per alios quoquo modo præstare, necnon alios hortari, inducere, provocare, aut suadere, ut hujusmodi Societatibus adscribantur, annumerentur, seu intersint, vel ipsas quomodolibet juvent, ac foveant: sed omnino ab iisdem Societatibus, Cœtibus, Conventibus, Collectionibus, Aggregationibus, seu Conventiculis prorsus abstinere se debeant, sub pœna Excommunicationis per omnes, ut supra, contrafacientes ipso facto absque ulla declaratione incurrenda, a qua nemo, per quemquam, nisi per Nos, seu Romanum Pontificem pro tempore existentem, præterquam in articulo mortis constitutus, absolutionis beneficium valeat obtinere.*

Sub pœna Excommunicationis latæ sententiæ Summo Pontifici servatæ.

Commissio Ordinariis, & Inquisitoribus pro executione præsentium cum facultatibus &c.

Volumus insuper, & mandamus, ut tam Episcopi, & Prælati Superiores, aliique Locorum Ordinarii, quam Hereticæ pravitatis ubique locorum deputati Inquisitores, adversus transgressores, cujuscumque sint status, gradus, conditionis, ordinis, dignitatis, vel præeminentiæ, procedant, & inquirant, eosque tanquam de hæresi vehementer suspectos condignis pœnis puniant, atque coerceant; iis enim, & eorum cuilibet, contra eosdem transgressores procedendi, & inquirendi, ac condignis pœnis coercendi, & puniendi, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, brachii sæcularis auxilio, liberam facultatem tribuimus, & impertimur.

Pont. A. XII.

Volumus autem, quoad earumdem præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo Personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis eadem fides prorsus adhibeatur, quæ ipsis originalibus Litteris adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Nulli ergo hominum liceat hanc paginam Nostræ declarationis, damnationis, mandati, prohibitionis, & interdictionis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ MDCCXXXVIII. IV. Kalendas Maji, Pontificatus Nostri Anno Octavo.

Falsa assertio cessationis censurarum in præinsertis Litteris latarum.

§. 3. Cum autem, sicut accipimus, aliqui fuerint, qui asserere, ac vulgo jactare non dubitaverint, dictam excommunicationis pænam a Prædecessore Nostro, ut præfertur, impositam non amplius afficere, propterea quod ipsa præinserta Constitutio a Nobis confirmata non fuerit; quasi vero pro Apostolicarum Constitutionum a Prædecessore editarum subsistentia, Pontificis Successoris expressa confirmatio requiratur.

Consilium datum Pontifici easdem Litteras confirmandi.

§. 4. Cumque etiam a nonnullis piis, ac Deum timentibus viris Nobis insinuatum fuerit, ad omnia calumniantium subterfugia tollenda, declarandamque animi nostri cum ejusdem Prædecessoris mente ac voluntate uniformitatem, magnopere expediens fore, ut ejusdem Prædecessoris Constitutioni novum Confirmationis nostræ suffragium adjungeremus.

Perspicua argumenta a Pontifice jam edita pro subsistentia earumdem censurarum.

§. 5. Nos, licet hucusque, dum pluribus Christifidelibus de violatis ejusdem Constitutionis Legibus vere pœnitentibus, atque dolentibus, seque a damnatis hujusmodi Societatibus, seu Conventiculis omnino recessuros, & nunquam in posterum ad illas & illa redituros ex animo profitentibus, absolutionem ab incursa excommunicatione, tum antea sæpe, tum maxime elapso Jubilæi anno benigne concessimus; seu dum facultatem Pœnitentiariis a Nobis deputatis communicavimus, ut hujusmodi pœnitentibus, qui ad ipsos confugerent, eamdem absolutionem nostro nomine & auctoritate impertiri valerent; dum etiam solicito vigilantiæ studio instare non prætermisimus, ut a competentibus Judicibus, & Tribunalibus, adversus ejusdem Constitutionis violatores pro delicti mensura procederetur, quod & ab eis reipsa sæpe præstitum fuit, non quidem probabilia dumtaxat, sed plane evidentia, & indubitata argumenta dederimus, ex quibus animi nostri sensus, ac firma & deliberata voluntas, quoad censuræ per dictum Clementem Prædecessorem, ut præfertur, impositæ vigorem & subsistentiam, satis aperte inferri debuerant; siquæ autem contraria de Nobis opinio circumferretur, Nos eam securi contemnere possemus, causamque nostram, justo Dei Omnipotentis judicio relinquere, ea verba usurpantes, quæ olim inter sacras actiones recitatas fuisse constat: *Præsta, quæsumus, Domine, ut mentium reprobarum non curemus obloquium, sed eadem pravitate calcata exoramus, ut nec terreri nos lacerationibus patiaris injustis, nec captiosis adulationibus implicari, sed potius amare quod præcipis*, ut habet antiquum Missale, quod S. Gelasio Prædecessori Nostro tribuitur, & a Venerabili Servo Dei Josepho Maria Cardinali Thomasio editum fuit in Missa, quæ inscribitur: *Contra obloquentes*.

Nihilominus præinsertas Litteras in forma specifica confirmat per præsentes.

§. 6. Ne tamen aliquid per Nos improvide prætermissum dici valeret, quo facile possemus mendacibus calumniis fomentum adimere, atque os obstruere, audito prius nonnullorum Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio, eamdem Prædecessoris Nostri Constitutionem præsentibus, ut supra, de verbo ad verbum insertam, in forma specifica, quæ omnium amplissima, & efficacissima habetur, confirmare decrevimus; prout eam ex certa scientia, & Apostolicæ auctoritatis nostræ plenitudine, earumdem præsentium Litterarum tenore in omnibus, & per omnia perinde ac si nostris motu proprio, auctoritate, ac nomine pri-

mum

Pont. A. X.

mum edita fuisset, confirmamus, roboramus, & innovamus, ac perpetuam vim, & efficaciam habere volumus, & decernimus.

Causa damnandi, & prohibendi hujusmodi Societates enumerat & approbat.

§. 7. Porro inter gravissimas præfatæ prohibitionis, & damnationis causas in præinserta Constitutione enunciatas, una est, quod in hujusmodi Societatibus, & Conventiculis, cujuscumque Religionis, ac Sectæ homines invicem consociantur; qua ex re satis patet, quam magna pernicies Catholicæ Religionis puritati inferri valeat. Altera est arctum, & impervium secreti fœdus, quo occultantur ea, quæ in hujusmodi Conventiculis fiunt; quibus proinde ea sententia merito aptari potest, quam Cæcilius Natalis apud Minucium Felicem in causa nimirum diversa protulit: *Honesta semper publico gaudent, scelera secreta sunt*. Tertia est jusjurandum, quo se hujusmodi secreto inviolabiliter servando adstringunt; quasi liceat alicui, cujuslibet promissionis, aut juramenti obtentu se tueri, quominus a legitima potestate interrogatus, omnia fateri teneatur, quæcumque exquiruntur ad dignoscendum, an aliquid in hujusmodi Conventibus fiat, quod sit contra Religionis, aut Reipublicæ statum, & Leges. Quarta est, quod hujusmodi Societates non minus Civilibus, quam Canonicis Sanctionibus adversari dignoscuntur; quum scilicet Jure Civili omnia Collegia, & Sodalitia præter publicam auctoritatem consociata prohibeantur, ut videre est in Pandectarum libro XLVII. Tit. 22. *de Collegiis, ac corporibus illicitis*; & in celebri epistola C. Plinii Cæcilii secundi, quæ est XCVII. libri X. in qua ait, edicto suo, secundum Imperatoris mandata, vetitum fuisse, ne Hetæriæ essent, idest ne Societates, & Conventus sine Principis auctoritate iniri, & haberi possent. Quinta est, quod jam in pluribus Regionibus memoratæ Societates, & Aggregationes Sæcularium Principum Legibus proscriptæ atque eliminatæ fuerunt. Ultima demum, quod apud prudentes, & probos viros eædem Societates, & Aggregationes male audirent, eorumque judicio, quicumque eisdem nomina darent, pravitatis, & perversionis notam incurrerent.

Invocatio auxilii brachii sæcularis Ecclesiasticis Superioribus in prioribus Litteris demandata.

§. 8. Denique idem Prædecessor in præinserta Constitutione Episcopos, & Superiores Prælatos, aliosque Locorum Ordinarios excitat, ut pro illius executione, si opus fuerit, brachii sæcularis auxilium invocare non prætermittant.

Pontifex ipse Supremorum Principum & Sæcularium Potestatum opem invocat, & requirit.

§. 9. Quæ omnia, & singula non solum a Nobis approbantur, & confirmantur, eisdemque Ecclesiasticis Superioribus respective commendantur, & injunguntur; verum etiam Nos ipsi, pro Apostolicæ solicitudinis officio, præsentibus Nostris Litteris, Catholicorum Principum, omniumque Sæcularium Potestatum opem, auxiliumque ad præmissorum effectum invocamus, & enixo studio requirimus, quum ipsi Supremi Principes, & Postetates electi sint a Deo defensores Fidei, Ecclesiæque protectores; ideoque eorum munus sit idoneis quibusque rationibus efficere, ut Apostolicis Constitutionibus debitum obsequium, & omnimoda observantia præstetur; quod iis in memoriam revocarunt Trid. Synodi Patres *Sess.* 25. *Cap.* 20. multoque antea egregie declaraverat Imperator Carolus Magnus, suorum Capitularium *Tit.* 1. *Cap.* 2. ubi, post demandatam omnibus sibi subditis Ecclesiasticarum Sanctionum observantiam, hęc addidit: *Nam nullo pacto agnoscere possumus qualiter nobis fideles existere possunt, qui Deo infideles, & suis Sacerdotibus inobedientes apparuerint*. Quapropter cunctis ditionum suarum Pręsidibus & Ministris injungens, ut omnes, & singulos ad debitam obedientiam Ecclesię Legibus exhibendam omnino compellerent, gravissimas quoque pœnas adversus eos indixit, qui hoc pręstare negligerent, subdens inter alia: *Qui autem in his (quod absit) aut negligentes, eisque inobedientes fuerint inventi, sciant, se nec in nostro Imperio honores retinere, licet etiam Filii nostri fuerint, nec in Palatio locum, neque nobiscum, aut cum nostris societatem, aut communitatem ullam habere, sed magis sub districtione & ariditate pœnas luent*.

Eidem Transumptis habenda.

§. 10. Volumus autem, ut earumdem præsentium Transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & Sigillo Personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides prorsus adhibeatur, quæ ipsis Originalibus Litteris adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Sanctio.

§. 11. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, innovationis, approbationis, commissionis, invocationis, requisitionis, decreti, & Voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Anno 1751.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Domini MDCCLI. XV. Kalendas, Aprilis, Pontificatus Nostri Anno Undecimo.

Dat. die 18. Maji 1751.

D. Card. Passioneus.
J. Datarius.

Visa de Curia.
J. C. Boschi.
J. B. Eugenius.
Registrata in Secretaria Brevium.

Publica die 28. ejusdem Mensis, & Anni.

DE TOLLENDIS ABUSIBUS

XLVIII.

Ab Oratoriis privatis, quę sunt in domibus Laicorum

Epistola Encyclica ad Primatem, Archiepiscopos, & Episcopos Regni Poloniæ.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabilis Frater, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Controversiæ circa Oratoria privata vigentes, & Polonorum Præsulum vota Pontificias declarationes exposcunt.

MAgno cum animi Nostri dolore a Nobis intellectum est, nonnullas in Diœcesibus vestris controversias ac molesta dissidia, propter Oratoria privata, insurrexisse; quibus præcidendis cum omnis per vos cura ac diligentia adhibita fuerit, non modo optato fine frustrati sitis, sed & in aliorum offensionem incurreritis, vobisque eam acquisiveritis reprehensionem & notam, quasi nimio rigore adhibendo modum excedatis: optari proinde a vobis, ut per hanc Sanctam Sedem certæ vobis regulæ indicentur, ad quarum normam, sublatis abusibus, privati Oratorii Privilegium exerceri debeat; idque ad eum finem, ut, cum Ordinationes vestræ Pontificia auctoritate nostra munitæ fuerint, non solum ab omni malevolorum censura immunes evadant, verum majus semper eisdem honoris, atque æstimationis pondus accedat. Licet autem vestræ hujuscemodi petitioni satisfacere facillime potuissemus, illos vobis libros indicando, tam in quibus de hujusmodi materia doctrina traditur Prædecessorum Nostrorum Romanorum Pontificum Decretis conformis, quam alios etiam, quorum Scriptores, dum de privatis Oratoriis agunt, ea Sanctæ Sedis Decreta vel dissimulant, vel ignorant, quę assertionibus eorum omnino opponuntur; Nihilominus, cum Nos Venerabiles Personas Vestras pręcipuo ac speciali affectu prosequamur, per Encyclicam hanc Epistolam nostram, qua fieri poterit brevitate, tum eorumdem Decessorum nostrorum, tum nostram hac super re mentem, sensusque aperiemus: quibus quidem, pręter obedientiam, quę eisdem debetur, ratione auctoritatis, a qua, velut a fonte dimanant, aliud etiam nescio quid majoris ponderis inest, materię ipsius nomine, quę eorum objectum est, quęque in quęstione versatur; cum omnis hujusmodi res ab Apostolicis Privilegiis dependeat, quorum explicatio privativo jure Summis Pontificibus reservata est, cumque eamdem pręcipuam normam desumere debeat ex intentione illius, a quo concessio facta est, cujus sensus concedenti semper, quam alii cuilibet notior esse debet, adeo ut quidquid a vobis secundum ea, quę in Encyclica hac Epistola nostra continentur, ordinabitur, & statuetur, id pro exequendis Summorum Pontificum pręscriptis pręstitum esse dicendum sit; cujus rei gratia Apostolicorum Delegatorum qualitatem, & auctoritatem Fraternitatibus Vestris additam esse censendum est; quam etiam, quatenus opus sit, Nos ipsarum pręsentium Litterarum tenore Vobis ad hujusmodi effectum concedimus, & impertimur.

Eas, licet minus necessarias, edere intendit Pontifex, quæ majus auctoritatis pondus habeant.

Oratoria privata in

§. 1. Nihil sane expositum Nobis est, quod ad ea per-